Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo

Këshilli i Kosovës për Trashëgimi Kulturore
Savet Kosova za Kulturno Nasledje / Kosova Council for the Cultural Heritage

FORMULAR PROPOZIMI

Paraqitja e Asetit të Trashëgimisë Kulturore për Përcaktim në Mbrojtje të Përhershme

Trashëgimi Arkeologjike, Arkitekturore, Peizazhkulturor

EMËRTIMI ZYRTAR I ASETIT TË PROPOZUAR

Kalaja e Korishës

Fotografi pamje karakteristike, dt...

Data/t kryesore të themelimit të asetit
Periudha/t historike

Përiudha e Bronzit, antikitet i vonë, mesjetë

Adresa,Qyteti/Fshati, Komuna

Korishë-Prizren

Lloji i asetit të propozuar
(Kategoria ligjore dhe Nënkategoria sipas nenit 2 të LTK)

Trashëgimi arkeologjike

Numri i inventarit (unik)
003438

Numri i regjistrit në KKTK

Statusi i mbrojtjes ligjore të mëhershme/ referenca e dokumentit/aktit nëse ka

Akti i mëhershëm nëse ka: 003438- 02-975/66 LMMP 2011-2015 (MKRS)

ARSYESHMËRIA RRETH VENDOSJES SË ASETIT NË MBROJTJE TË PËRHERSHME

Të përshkruhet arsyetimi se përse aseti i propozuar konsiderohet i rëndësishëm dhe duhet të vendoset në mbrojtje të përhershme.

Vendbanimi prehistorik dhe antik i Korishës përmban vlera të larta arkeologjike, historike, arkitektonike e kulturore. Daton prej periudhave prehistorike, antikitet i vonë e deri tek periudha e hershme Bizantine. Padyshim që Kalaja e Korishës ka rëndësi dhe vlera nacionale dhe ndërkombëtare dhe vlerat e saj do të rriten pas vazhdimit të hulumtimeve arkeologjike, restaurimeve dhe konservimeve të objekteve ose monumenteve ekzistuese dhe rregullimit të infrastrukturës dhe në të ardhmen që do të shërbej si një pikë shumë e rëndësishme turistike dhe do të ndikoj për ngritjen e ekonomisë së vendit. Pa dyshim që ky monument kulture i vendosur nën një territor të veçantë të peizazhit kulturor dhe natyror dhe që do të shërbej si bazë për të u futur në të ardhmen si park nacional me vlera të veçanta të trashëgimisë kulturore dhe natyrore.

Kriteret e përzgjedhjes sipas së cilave është propozuar aseti

Specifikimi/përshkrimi i kritereve sipas Nent 4, Rreg.Nr.5.2008/MKRS

Vlerat arkeologjike: Mbi bazën e gërmimeve arkeologjike dhe surveut arkeologjik është konstatuar që ky lokalitet ruan në vete depozitime të periudhës së bronzit tek qafa e kalasë, ledh

prehistorik më në juglindje të tij si dhe në brendësi të murit rrethues të kalasë ruhen shumë gjurmë arkitektonike dhe në qendër të saj një kishë paleokristiane-mesjetare.

Vlerat historike:Nga informacionet e autoreve antik (Prekopi i Cezares) mendojmë qe edhe kalaja e Korishës është fortifikuar apo rifortifikuar në periudhën e perandorit dardan Justinani II (527-565) si përpjeke e tij e fundit për të ju bërë ballë sulmeve të pa ndërprera të fiseve barbare që të fundit ishin sllavet. Në këtë kontekst kjo Kala ka edhe vlerë historike për faktin se sjellë informacione historike që ndërlidhen me informacioni n historik.

Vlerat e peizazhit kulturor: E vendosur në një masiv shkëmbor që në perëndim kontrollon të gjithë Rrafshin e Dukagjinit, Kalaja e Korishës paraqet një vlerë të veçantë të peizazhit kulturor dhe që do të jetë në të ardhmen pa dyshim në pikë interesante për sa i përket turizmit kulturor me impakt ekonomik.

Propozuesi:

Institucioni: Instituti Arkeologjik i Kosovës

Emri/ Mbiemri: Enver Rexha   Nënshkrimi ....

Adresa dhe kontakt informacione: Rr. Nazim Gafurri, p.n. 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës

Data : ..../..../.......

Bashkangjitur:**Lista e të dhënave dhe dokumentacioni**

1. Të dhënat mbi lokacionin e asetit
2. Të dhënat mbi asetin
3. Propozim deklarata e rëndësisë
4. Gjendja e asetit
5. Mbrojtja dhe menaxhimi i asetit/Masat juridike dhe teknike
6. Monitorimi
7. Dokumentacioni përcjellës

Pranimi

Nr. protokolit .../.../... Dt..../.../.....

Zyrtari përgjegjës

Emri .... Nënshkrimi ....

1. LOKACIONI I ASETIT

Komuna, Qyteti/Fshati/Adresa

Prizren, Korishë

Fshati Korishë ndodhet rreth 6 km në veri-lindje të Prizrenit. Bazuar në të dhënat arkeologjike dhe historike është i banuar që nga periudha bronzit të hrshem e deri në periudhën e hershme mesjetare.

***Shtojcë1**: A4-Harta e lokacionit të asetit në territorin e Komunës përkatëse*

Koordinatat gjeografike - Latituda/Longituada
X 4678823 Y 7483427 Z 728m

7483470.623 4679077.557 KosovaRef1

Përshkrimi tekstual i situacionit të asetit të propozuar, me linjëzim të perimetrit territorial dhe zonës rrethuese për mbrojtje /buffer zone

Në jug lindje të fshatit Korishë ngrihen në varg kodrash masive që nga banoret e fshatit njihet si Gralishtë, Kodra e Kalasë ose Kalaja e Korishës. Ajo zotëron ambient natyror të veçantë në veri lindje, lindje dhe jug lindje. Në anën perëndimore komunikon më gjithë Rrafshin E dukagjinit dhe ka linja pamore me shumë kala si ajo e Prizrenit, Zatriqit, Kostercit, Cermajnit etj. Kalaja e Korishës është e vendosur në izohipsën me të lartë (pika me e lart mbidetare është 727-760m). Mbi bazën e të dhënave arkeologjike, dhe gjetjeve sporadike mendohet se Kalaja ka një shtrirje të madhe që mund të kapë një sipërfaqe mbi 20 hektar

Perimetri i asetit të propozuar: 4 ha
Zona rrethuese për mbrojtje/Bufer zone: 15 ha
*Sipërfaqja totale:*19 ha

Hartat dhe planet e situacionit

***Shtojcë 2**:*

- *Planet e situacionitme shenjëzim të kufirit perimetral dhe zones rrethuese P=1:500 dhe 1:200.*
- *Planet kadastrale të asetit të propozuar për mbrojtje.dhe zones rreth tij, shfrytëzuesit/pronarët dhe përdorimi i tokës.*
- *Harta topografike në shkallë të gjërë, me shenjëzim të kufirit perimetral të asetit dhe zones së mbrojtur rreth tij (buffer zone), gjeoreferencat në min tri pika, koordinatat, shënimi i përpjesës,, orientimi, projeksioni, emri i pronarit dhe data.*
- *Me qëllim të përfshirjes së asetit në GIS, informatat gjeografike digjitlae për kufirin e perimetrit të asetit dhe zones rreth tij të paraqiten në form vektoriale.*

2. PËRSHKRIMI I ASETIT

Përshkrimi i elementeve përbërëse të asetit, përfshirë ndërtesën/strukturën apo ndërtesat/strukturat, stratografinë dhe elementet tjera ndërlidhëse me asetin

- *Përshkrimi i asetit të propozuar nga momenti i propozimit, duke specifikuar përmbajtjen e të gjitha elementeve dhe karakteristikat domethënëse të tyre ndërlidhur me atributet e trashëgimisë kulturore.*

  Sa i përket depozitimeve të periudhës së bronzit nuk është e sigurt sipërfaqja e shtrirjes së vendbanimit por konstatojmë që gjurmë të kësaj periudhe janë evidentuar brenda kalasë, tek qafa e kalasë si dhe në jug të qafës së kalasë është dokumentuar edhe ekzistimi i ledhit prehistorik. Karakteristike e veçantë e kalasë për veç murit rrethues janë edhe katër mure që me gjatësi prej 25-40 m që zbresin nga të katër faqet e kalasë dhe që në fund të murit duken gjurmët e kullave mbrojtëse. Në aspektin topografik kjo kala ngjanë shumë më Kalanë e Prizrenit, të Vuçakut, dhe me atë të Gajtanit në Republiken e Shqipërisë.

- Në rastin e trashëgimisë arkitekturore (monument, ansambël apo lokalitetet) dhe të trashëgimisë arkeologjike (monument, ansambël, lokalitet apo rezervat) të bëhet përshkrimi i të gjitha elementeve ndërlidhëse të asetit në kuptimin e veçorive të trashëgimisë kulturore. Në këtë kuadër përfshihet përshkrimi i ndërtesës strukturës ose ndërtesave/strukturave, planimetritë, sistemi i ndërtimit, stili arkitekturor, proporcionet, ritmi, enterieri, materialet, datimi dhe aspektet tjera ndërlidhëse të lokacionit të aseti, siç janë tereni, oborri, mobilet, pikturat, mbishkrimet, mjedisi rreth tij, etj.
- Në rastet e qyteteve ose të një kuarti historik, të bëhet përshkrimi i ndërtesave historike kryesore të karakterit publik dhe plani i bazës së sipërfaqes perimetrale të asetitit me përshkrimin e mjedisit rrethues.
- Ndërlidhur me lokalitetet apo reservatet arkeologjike dhe artin shkëmbor, të bëhet përshkrimi i peizazhit mjedisor. Ndërsa, peizazhi kulturor të përshkruhet njejtë si në rastet e lartshënuara, duke përqendruar vëmendjen në specifikat e interakcionit historik ndërmjet natyrës dhe njeriut.

Shtojcë 3:*Dokumentacioni teknik i gjendjes aktuale të ndërtesës/strukturës, ndërtesave/strukturave kryesore të asetit të propozuar për mbrojtje, në P= 1:200, përfshir planimetrit dhe prerjet kryesore, fasadat karakteristike, aksonometria (mundësisht), dhe fotografi karakteristike të enterieritdhe eksterierit.*

Funksioni (përdorimi) aktual /Shfrytëzuesi/t/Pronësia e ndërtimeve dhe tokës

Hapësira ku ndodhet kalaja është pronë e komunës së Prizrenit, është monument kultur në shërbim të turizmit kulturor dhe natyror si dhe menaxhohet nga MKRS-IAK. Sipërfaqja e kalasë dhe zonës për rreth është e mbuluar me shkurre dhe livadhe që shfrytëzohej kryesisht si kullosë.

Rëndësia/vlera/t

Vlerat arkeologjike - përmban dëshmi të mbijetesës së fakteve (me anë të gjetjeve) që prej periudhës prehistorike, antikiteti i vonë dhe deri te periudha e mesjetës së hershme.

Kriteret/vlerat/ interesi

- *Përshkrimi i atributev/vleravetë asetit sipas kritereve të përcaktuara në Nenin 4, të Rreg.Nr.5.2008/MKRS)*

Kategoria e rëndësisë

Lokale, nacionale.

Zhvillimi historik i asetit

- Përshkrimi i formësimit të asetit nga themelimi deri në gjendjen aktuale, duke specifikuar ndryshimet, transformimet, demolimet apo rindërtimet domethënëse në historinë e konservimit.

- Ndërlidhur me asetet e trashëgimisë arkitekturore dhe arkeologjike, të bëhet paraqitja e fazave kryesore ndërtimore për monumente, ansamble dhe lokalitete. Peizazhi kulturor, të përshkruhet sipas të dhënave të lartshënuara, duke përfshirë aspektin e historisë së aktiviteteve njerëzore në mjedisin natyror.
-
- Kalaja e Korishës nuk është formësuar në një periudhë kohore. Depozitimet më të hershme i përkasin bronzit të hershem dhe në periudhat e më vonshme është ndërtuar edhe ledhi prehistorik. Gjatë antikitetit të vonë u bë edhe ri fortifikimi me mure masive të ndërtuar me gurë të terrenit dhe llaç gëlqeror. Mendohet që kisha brenda kalasë dhe shumë varre mesjetare jashtë murit rrethues i takojnë periudhës mesjetare.

3. PROPOZIM DEKLARATA E RËNDËSISË NË PËRPUTHJE ME ATRIBUTET DHE VLERAT

- *Atributet dhe vlerat që paraqet aseti, sipas kritereve të përcaktuara në nenin 4, Rreg. Nr.05, 2008, MKRS.*
- *Analiza komparative e aseteve të njejta në nivelin lokal, nacional dhe më gjërë*
- *Autenticiteti/Integriteti*
-
- Kalaja e Korishës është i një rëndësie të veçantë për faktin që ka një pozitë shumë të mirë gjeostrategjike dhe natyrore në kontroll po ashtu të arterieve të komunizmit edhe rrugor që shtrihen në pjesën perëndimore të saj. Rëndësia e këtij aseti rritet edhe me shumë marr parasysh depozitimet kulturore të disa periudhave që marrë në total përfshinë mbi 2500 vjet jetë në këtë aset të trashëgimisë kulturore. Ambienti natyror që e e rrethon për rreth bën që ky monument të ketë rëndësi edhe për eko-turizëm.

4. GJENDJA E ASETIT/ FAKTORËT NDIKUES DHE RREZIKU

- *Përshkrimi i gjendjjes së ruajtjes të elementeve origjinale të asetit*
- *Përshkrimi i gjendjes teknike*
- *Faktorët ndikues ndaj asetit, presionet e zhvillimit bashkohor, adaptimet, transformimet, demolimet, ndërtimet e reja, agrokultura, veprimet tjera ilegale,ndotja, fatkeqësitë natyrore, aksidentale,etj.*

  Aseti aktualisht është në gjendje të mirë dhe i vetmi rrezik i dëmtimit të strukturave arkitektonike është faktori erruzion.

5. MBROJTJA DHE MENAXHIMI I ASETIT/POLITIKA, MASAT JURIDIKE DHE TEKNIKE

- *Programet/Planet e promovimit, interpretimit,mbrojtjes dhemirëmbajtjes sëautenticitetit/integritetit të asetit, duke specifikuar nevojen dhe planet për ndërhyrje hulumtuese, riparimi urgjent, restaurimet dhe adaptimet për përdorim bashkëkohorë.*
- *Përdorimi i ndërtesës dhe shfrytëzuesit/pronari*
- *Statusi i asetit në relacion me legjislacion për planet e zhvillimit territorialdhe programet tjera zhvillimore.*
- *Relacioni i mbrojtjes së asetit me Planet ekzistuese zhvillimore të qytetit, fshatit, Komunës dhe Planin Hapsinorë të Kosovës.*
- *Sistemi i menaxhimi të asetit*
- *Resurset financiare vjetore në dispozicion apo të nevojëshme*
- *Resurset profesionale në dispozicion dhe nevojat*
- *Kushtet për vizitor dhe statistikat*

Shtojcë4: *Projekt propozimet për punë hulutuese dhe teknike, dhePlani i menaxhimit të asetit*

6. MONITORIMI/INSPEKTIMI

- *Përshkrimi i sistemt tëi monitorimit dhe inspektimi periodik i asetit, agjenda vjetore e inspektimit të asetit, mënyra dhe forma e raportimit me dokumentim*
- *Emërtimi i institucionitpërgjegjës dhe kontak adresa*

7. DOKUMENTACIONI PËRCJELLËS

- *Fotografi, slajda dhe material audiovizuel,në formë të shtypur dhe digjitale.*
- *Kopje e Formularit standard të regjistrimit të asetit në Inventarin e Trashëgimisë Kulturore (ID Kartela).*

- *Kopje e Aktit të mëhershme mbi statusin ligjor të asetit.*
- ***Shtojcë 1,*** *A4-Harta e lokacionit të asetit në territorin e Komunës përkatëse, formë të shtypur dhe digjitale.*
- ***Shtojca 2,*** *Planet e situacionit të asetit me shenjëzim të kufirit perimetral dhe zones rrethuese, P=1:200 dhe:P =1:500, në formë të shtypur dhe digjitale.*
- *Plani kadastral i asetiit të propozuar për mbrojtje.dhe zones rreth tij, me paraqitjen e të dhënave për parcelt, shfrytëzuesit/pronarët dhe përdorimi i tokës.*
- *Harta topografike në shkallë të gjërë, me shenjëzim të kufirit perimetral të asetit dhe zones rreth tij (buffer zone), në formë të shtypur dhe digjitale.*
- *Informatat gjeografike digjitale për kufirin e perimetrit të asetit dhe zones rreth tij të paraqiten në form vektoriale.*
- ***Shtojcë 3:*** *Dokumentacioni teknik i gjendjes aktuale të ndërtesës/strukturës, ndërtesave/strukturave kryesore të asetit të propozuar për mbrojtje, në P= 1:200, përfshir planimetrit dhe prerjet kryesore, fasadat (pamjet) karakteristike, aksonometria (mundësisht), dhe fotografi karakteristike të enterierit dhe eksterierit.*
- ***Shtojcë4:*** *Projekt propozimet për punë hulumtuese apo ndërhyrje teknike dhe Plani i menaxhimit të asetit të propozuar për mbrojtje.*

8. PËRGATITJA E FORMULARIT

Institucioni : Instituti Arkeologjik i Kosovës

Adresa : Rr. Nazim Gafurri p.n. 10000 Prishtinë, Kosovë

Formularin e hartoi Shafi Gashi

Data .../.../........

Nënshkrimi ....

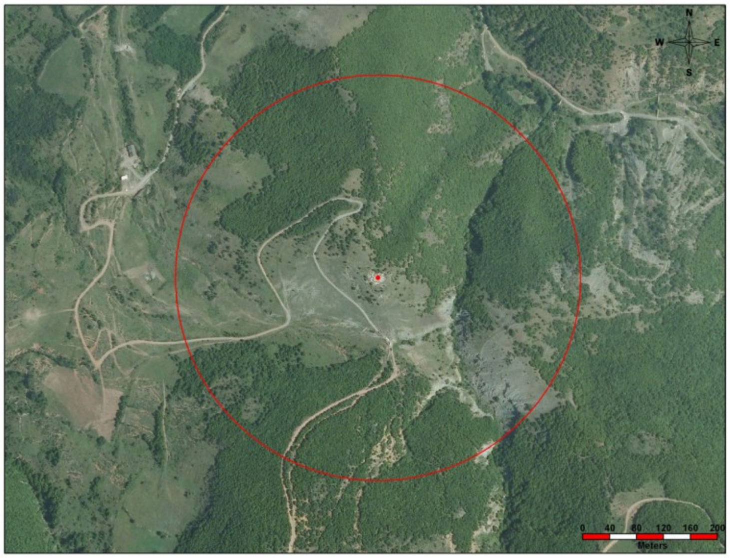
N
W
E
S
0 40 80 120 160 200
Meters

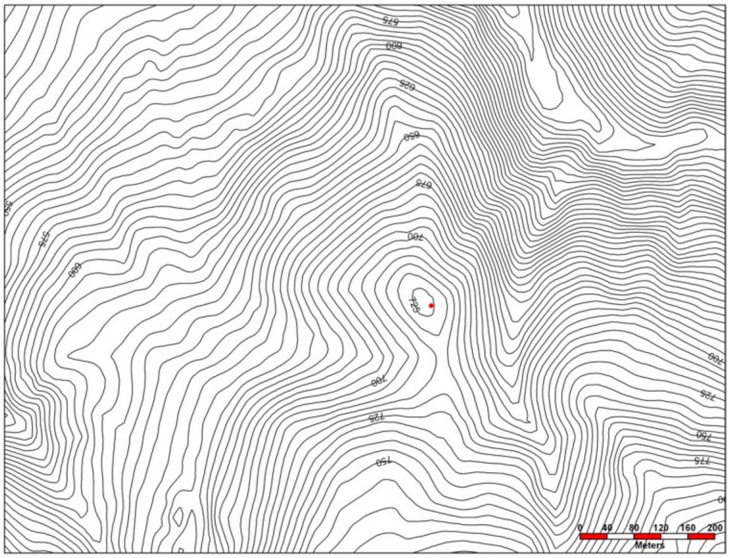
0 40 80 120 160 200
Meters

KUVENDI KOMUNAL
DREJTORIA
PËR GJEODEZI DHE KADASTËR
PRIZREN

Kopja e planit

Numër 019- 1135 / 2. 12. 011 — Përpjesa 1 : ____________

Komuna kadastrale KORISHË

Pronësia P.SH. — Nr. i fletëposeduese 553

Shfrytëzuesi Ekonomia e Pyjeve

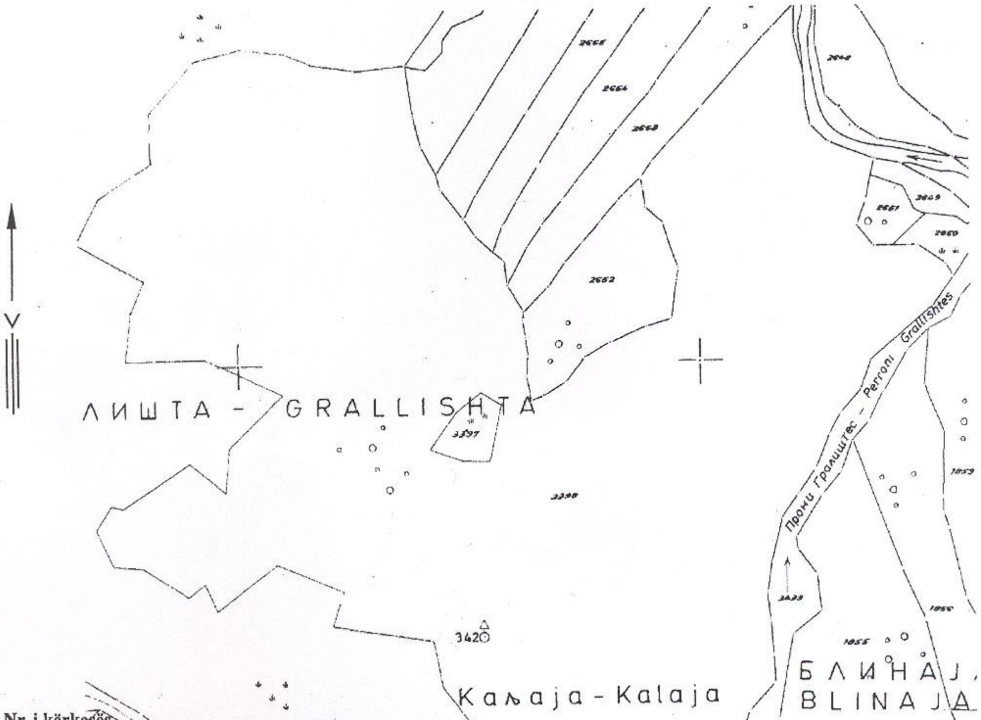

Nr. i kërkesës ____________

Nr. i ngastrës	Kultura	Klasa	Potezi - vendi	Sipërfaqja		
				ha	a	m²
3398	mal	6	Gralishta	10	54	47
			Gjithsejtë	10	54	47

Kopjoi [signature]

Në Prizren 02. 12. 011

Drejtori i zk.
[signature]
Abdullah Tejeci, ecc, i dipl.

Na osnovu čl. 32 odnosno čl. 2, 3 i 4 zakona o zaštiti spomenika kulture (Sl. Glasnik NRS br. 51/59) donosim sledeće

R E Š E N J E

o utvrdjivanju svojstva spomenika kulture

1. OSTACI UTVRDJENJA KORIŠKO GRADIŠTE ("Gradište", "Kaljaja") južno od sela Koriše (SO Prizren, na koti 728, (Sekcija: Prizren 4, 1:50.000 VGI), opštenarodna imovina, sadrže u sebi svojstva spomenika kulture od istorijske i kulturne vrednosti pa se,

PROGLAŠAVAJU SPOMENIKOM KULTURE I UVODE U CENTRALNI I POKRAJINSKI REGISTAR SPOMENIKA KULTURE.

2. Odredjuje se da neposredna okolina koja podleže ograničenjima Zakona o zaštiti spomenika kulture obuhvata zemljište platoa i padina kote 728.

3. Rešenje dostaviti: SO Prizren i Sreskom sudu u Prizrenu da izvrši zabeležbu u intabulacionim knjigama.

O b r a z l o ž e n j e

Ostaci Koriškog gradišta pokrivaju čitav plato pomenute kote. Grad je predstavljao jako rimsko i kasnije vizantijsko i srednjevekovno utvrdjenje. Kompleks nije naučno ispitan ali predstavlja značajan spomenik za proučavanje naše kulturne istorije, pa je rešeno kao u dispozitivu.

U Prištini 31-XII-1965.god.del.br.02-975

DIREKTOR,
Milan Ivanović

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVO
MINISTRIA E SHËRBIMEVE PUBLIKE / MINISTARSTVO JAVNIH SLUZBI / MINISTRY OF PUBLIC SERVICES
AGJENCIA KADASTRALE E KOSOVËS / KATASTARSKA AGENCIJA KOSOVA / KOSOVO CADASTRAL AGENCY

ÇERTIFIKATË / CERTIFIKAT / CERTIFICATE

MBI TË DREJTAT E PRONËS SË PALUAJTSHME / O PRAVIMA NA NEPOKRETNU IMOVINU / FOR THE IMMOVABLE PROPERTY RIGHTS

Zyra Kadastrale Komunale / Opštinska Katastarska Kancelarija / Municipal Cadastral Office	Prizren/Prizren/Prizren
Prona e Paluajtshme / Nepokretnu Imovinu / Immovable Property:	P-71813037-03398-0
Data dhe Koha e Lëshimit / Datum i Vreme Izdavanja / Date and Time of Submission:	12/2/2011 - 2:02:59PM
Komuna / Opština / Municipality:	Prizren/Prizren/Prizren
Zona Kadastrale / Katastarska Zona / Cadastral Zone:	KORISHË/KORIŠA/KORISHË

l.p. 553

A PRONARI/POSEDUESI - VLASNIK/DRŽALAC - OWNER/POSSESSOR

Të Drejtat Prava Rights	Emri Ime Name	Nr. ID Lb. ID ID No.	Vendbanimi Prebivalište Residence	Rruga Ulica Street	Nr. Br. No.	Kati Sprat Floor	Pjesa e pronës Deo imovine Part of scale	Azhuruar Ažurirano Updated
Posedues Posednik Possessor	D.S.RAD.ORG.SHUMAR. SHARJ PRISHTINA OS.ORG.UDR.RADA SHUMSKO GAZDINSTVO	KCID1809554	PRIZREN	UL.BAJRAM CURI		87	1/1	Nga/Od/From KCID

B NJËSIA E PRONËS SË PALUAJTSHME - JEDINICE NEPOKRETNE IMOVINE - IMMOVABLE PROPERTY UNIT

Nr. i Njësisë Br. Jedinice Unit No.	Llojet e Pronës Vrsta Imovine Property Class	Zona U/R Zona U/R Zone U/R	Shfrytëzimi Aktual Aktuelna Upotreba Actual Use	Vendi i quajtur Zvano mesto Place Name	Rruga Ulica Street	Nr. Br. No.	Kati Sprat Floor	Dhomat Sobe Rooms	Katet Spratovi Floors	Sipërfaqja (m2) Površina m2 Area	L.Ndërtimore D.Izgradnje C.License	Azhuruar Ažurirano Updated
P-71813037-03398-0	Parcelë Parcela Parcel	Unknown Unknown Unknown		GRALISHTA-GRALISHTA						105447	-	

12/2/2011

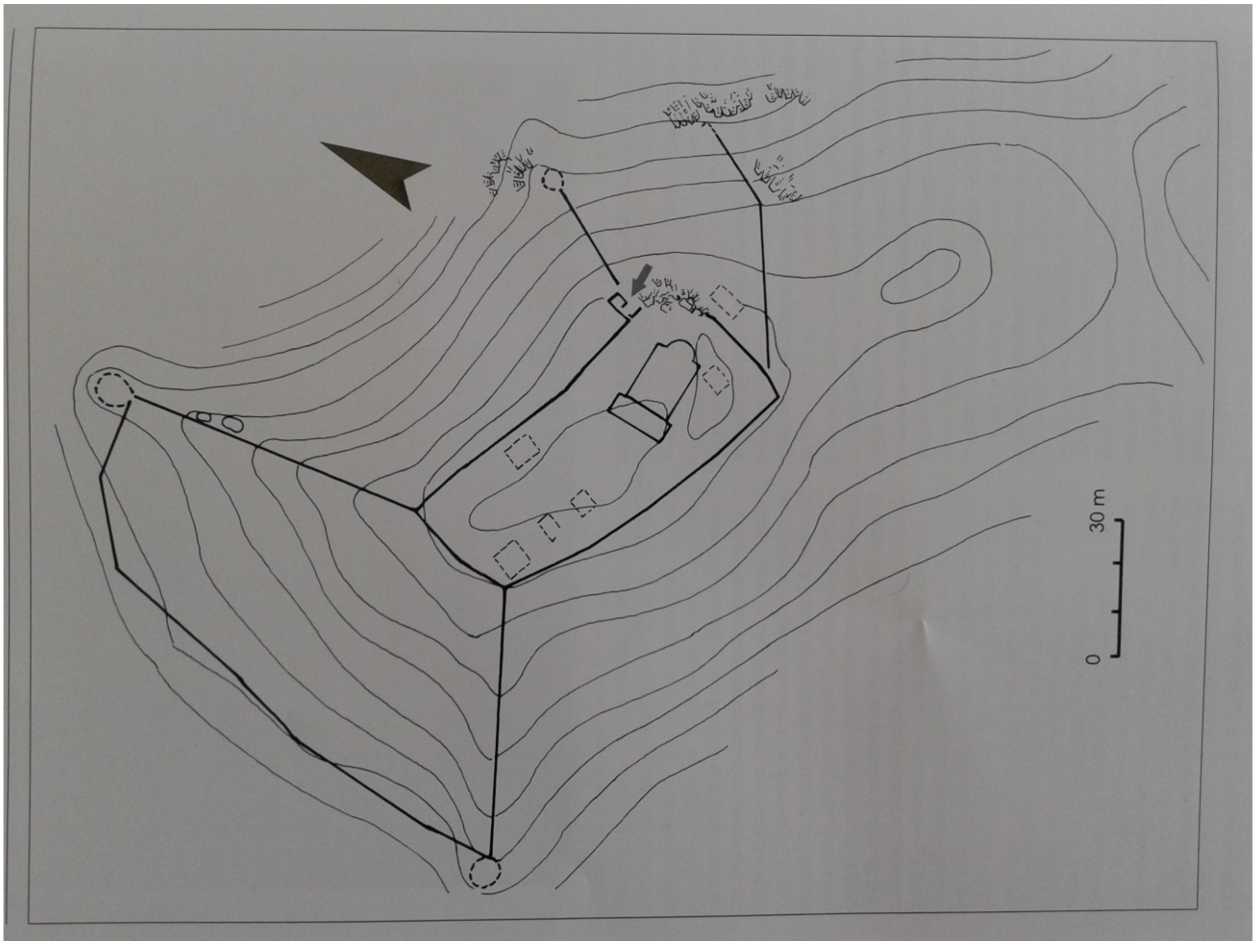
0
30 m

.